

Důvodová zpráva k návrhu změn Pravidel pro organizaci studia na PF UK, Pravidel pro organizaci státní rigorózní zkoušky na PF UK a Statutu PF UK

Změna Pravidel pro organizaci studia na PF UK

K bodu 1 (nadpis hlavy I v části druhé)

S ohledem na existenci pouze jednoho magisterského studijního programu se upravuje nadpis hlavy I v části druhé.

K bodu 2 (čl. 15 odst. 5 písm. b))

Legislativně technická oprava spočívající v doplnění chybějící čárky.

K bodu 3 (čl. 33 odst. 1)

U zkušební komise pro první a druhou část státní závěrečné zkoušky se nově upravuje jmenování jejich členů tak, aby byl zřejmý rozdíl mezi tzv. obecným jmenováním a jmenováním předsedou nebo členem konkrétní komise. Shodná úprava se navrhuje i pro komisi pro třetí a čtvrtou část státní závěrečné zkoušky, pro komisi pro státní rigorózní zkoušku, pro komisi pro státní doktorskou zkoušku a pro komisi pro obhajobu disertační práce.

V odstavci 1 je upraveno obecné jmenování členem komise. Bez schválení vědeckou radou mohou být jmenováni profesori, mimořádní profesori a docenti. Naopak odborníci musejí být před jmenováním schválení vědeckou radou. Odborníci, kteří jsou členy akademické obce fakulty, pak musí mít vědeckou hodnost, neboť u nich se předpokládá, že vědeckou hodnost mají (odborní asistenti). U odborníků mimo akademickou obec fakulty se vědecká hodnost nevyžaduje, což umožní, aby členy komisí mohli být i odborníci z praxe (např. soudci, státní zástupci, advokáti, notáři apod.).

K bodu 4 (čl. 33 odst. 3)

Navrhují se pouze zpřesňující (předseda konkrétní komise je jen jeden) a formulační úpravy (ostatní ustanovení o členech komisí výslovně o odvolání nehovoří). Explicitní vypuštění slov „a odvolává“ však neznamená, že děkan nemůže člena odvolat, vždy tak může učinit v souladu se zásadou „kdo jmenuje, ten odvolává“.

K bodu 5 (čl. 33 odst. 4)

S ohledem na vložení odstavce 1 je odstavec 4 nadbytečný.

K bodu 6 (čl. 34 odst. 6 a 7)

Navržené změny souvisí s elektronizací první a druhé části státní závěrečné zkoušky a odstavce 6 a 7 se uvádí do souladu s již probíhající praxí. Studenti se hlásí na termíny první a druhé části státní závěrečné zkoušky elektronicky a protokol se generuje ze Studijního informačního systému.

K bodu 7 (čl. 46 odst. 1)

Doplňuje se pravidlo, že oponent diplomové práce musí mít alespoň magisterské vzdělání. Není totiž vhodné, aby oponentem diplomové práce, jejíž obhajoba je částí státní závěrečné zkoušky v magisterském studijním programu, byla osoba, která magisterský studijní program neabsolvovala.

K bodu 8 (čl. 48 odst. 6)

Navrhuje se, aby režim u studentů, kteří nesložili třetí nebo čtvrtou část státní závěrečné zkoušky v daném termínu, byl shodný s těmi, kteří se z daného termínu odhlásili, omluvili nebo se nedostavili.

K bodu 9 (nadpis čl. 50)

Nadpis čl. 50 se sjednocuje s nadpisem čl. 33.

K bodu 10 (čl. 50 odst. 1)

U zkušební komise pro třetí a čtvrtou část státní závěrečné zkoušky se nově upravuje jmenování jejich členů tak, aby byl zřejmý rozdíl mezi tzv. obecným jmenováním a jmenováním předsedou nebo členem konkrétní komise. Shodná úprava se navrhuje i pro komisi pro první a druhou část státní závěrečné zkoušky, pro komisi pro státní rigorózní zkoušku, pro komisi pro státní doktorskou zkoušku a pro komisi pro obhajobu disertační práce.

V odstavci 1 je upraveno obecné jmenování členem komise. Bez schválení vědeckou radou mohou být jmenováni profesori, mimořádní profesori a docenti. Naopak odborníci musejí být před jmenováním schválení vědeckou radou. Odborníci, kteří jsou členy akademické obce fakulty, pak musí mít vědeckou hodnost, neboť u nich se předpokládá, že vědeckou hodnost mají (odborní asistenti). U odborníků mimo akademickou obec fakulty se vědecká hodnost nevyžaduje, což umožní, aby členy komisí mohli být odborníci z praxe (např. soudci, státní zástupci, advokáti, notáři apod.).

K bodu 11 (čl. 50 odst. 2 a 3)

Úprava se z dosavadních odstavců 1 a 2 přesouvá do nového odstavce 1 a odstavce 3.

K bodu 12 (čl. 50 odst. 2)

Ustanovení se formulačně uvádí do souladu s čl. 33 odst. 2.

K bodu 13 (čl. 50 odst. 3)

Ustanovení se formulačně uvádí do souladu s čl. 33 odst. 3.

K bodu 14 (čl. 55 odst. 2)

S ohledem na doplnění nového odstavce 5 se v odstavci 2 výslovně potvrzuje, že i v případě uznání zápočtů a zkoušek na jiné fakultě univerzity nebo na jiné vysoké škole rozhoduje děkan na základě žádosti studenta.

K bodu 15 (čl. 55 odst. 5)

S ohledem na vytíženost studijního oddělení na začátku akademického roku by bylo vhodné, aby žádosti o uznání byly podávány později. Proto se navrhuje, aby žádosti byly podávány zpravidla až po uplynutí 1 měsíce po začátku akademického roku. To však nebrání studentovi podat žádost dříve, má-li k tomu závažné důvody.

K bodu 16 (nadpis části čtvrté)

Nadpis se upravuje s ohledem na to, že od akademického roku 2019/2020 bude akreditováno více doktorských studijních programů.)

K bodu 17 (nadpis hlavy první v části čtvrté)

Nadpis se upravuje s ohledem na to, že od akademického roku 2019/2020 bude akreditováno více doktorských studijních programů.

K bodu 18 (čl. 59a)

Stejně jako v magisterském studiu se i v doktorském studiu navrhuje, aby výkazem o studiu byl pouze výpis údajů o studijních předmětech a výsledcích kontroly studia ze SIS. Fakultativní indexy se nepředpokládají.

K bodu 19 (čl. 60 odst. 2 až 4)

Odstavce 2 až 4 se uvádějí do souladu s novelou Studijního a zkušebního řádu UK (čl. 10 odst. 11). O přearazení z jedné formy studia do druhé může vždy dojít pouze na základě žádosti studenta. Při přearazení do kombinované formy studia jsou podmínky mírnější (pouze doporučení školitele, které není vyžadováno po uplynutí standardní doby studia), při přearazení do prezenční formy je nutné nejenom doporučení školitele, ale i oborové rady.

K bodu 20 (čl. 61 odst. 3 písm. a))

Ustanovení se uvádí do souladu s čl. 10 odst. 5 Studijního a zkušebního řádu UK, které požaduje uvést v individuálním studijním plánu výčet studijních povinností. Podle čl. 8 Studijního a zkušebního řádu UK jde o kontroly studia jednotlivých předmětů.

K bodu 21 (čl. 63 odst. 3)

Nově se umožňuje, aby kontrolou studia předmětu v doktorském studijním programu nebyla jen zkouška, ale i kolokvium. Uvedené souvisí s úvahami o zavedení doktorandského semináře jako předmětu v prvním roce studia, který by byl zakončen právě kolokviem a nikoliv zkouškou.

K bodu 22 (čl. 63 odst. 4)

Legislativně technická změna v návaznosti na změnu čl. 63 odst. 3.

K bodu 23 (čl. 63 odst. 5)

Legislativně technické změny v návaznosti na změnu čl. 63 odst. 3.

K bodu 24 (čl. 64 odst. 4)

Pro zamezení jakýchkoli pochybností se výslovně potvrzuje, že není možné uznat státní doktorskou zkoušku, a to ani podle odstavce 1 ani podle odstavce 2.

K bodu 25 (čl. 65 odst. 4)

Ustanovení se uvádí do souladu s praxí, neboť garant průběh studia studenta ve Studijním informačním systému nehodnotí. Tuto činnost provádí školitel, příp. ve spolupráci s konzultantem.

K bodu 26 (nadpis čl. 67)

S ohledem na budoucí existenci více oborových rad se upravuje nadpis do množného čísla.

Tato změna bude účinná od akademického roku 2019/2020.

K bodu 27 (čl. 67 odst. 1)

Současná jedna oborová rada bude nahrazena více oborovými radami. Každý nově akreditovaný doktorský studijní program bude mít svou oborovou radu. Navrhuje se, aby počet členů jednotlivých oborových rad v návaznosti na akreditované doktorské studijní programy a počet studentů v nich stanovil děkan opatřením, ke kterému se předem vyjádří senát. Úprava přímo v Pravidlech pro organizaci studia by totiž byla rigidní a nepružná. Toto opatření bude moci být vydáno po nabytí platnosti změny, není však nutné, aby změna byla účinná.

Tato změna bude účinná od akademického roku 2019/2020.

K bodu 28 (čl. 67 odst. 2)

Navrhuje se možnost hlasování oborové rady per rollam, ovšem pouze v případě návrhů na změnu v osobě školitele, o které rozhoduje oborová rada podle odstavce 5 písm. h) (nově písm. g)).

K bodu 29 (čl. 67 odst. 4)

Podle čl. 22 odst. 13 Statutu UK musí být předsedou oborové rady garant doktorského studijního programu. Toto se s ohledem na vznik nových doktorských studijních programů a oborových rad navrhuje explicitně uvést i v čl. 67.

Tato změna bude účinná od akademického roku 2019/2020.

K bodu 30 (čl. 67 odst. 5 písm. e))

Navrhuje se zrušit ustanovení, že složení přijímacích komisí navrhuje oborová rada. V budoucnu tak bude činit garant studijního programu.

K bodu 31 (čl. 71 odst. 1)

U zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku se nově upravuje jmenování jejích členů tak, aby byl zřejmý rozdíl mezi tzv. obecným jmenováním a jmenováním předsedou nebo členem konkrétní komise. Shodná úprava se navrhuje i pro komisi pro první a druhou část státní závěrečné zkoušky, komisi pro třetí a čtvrtou část závěrečné zkoušky v magisterském studijním programu, pro komisi pro státní rigorózní zkoušku a pro komisi pro obhajobu disertační práce.

V odstavci 1 je upraveno obecné jmenování členem komise. Bez schválení vědeckou radou mohou být jmenováni profesori, mimořádní profesori a docenti. Naopak odborníci musejí být před jmenováním schváleni vědeckou radou. Oproti magisterskému programu je zdůrazněno, že musí jít o významné odborníky. Významní odborníci, kteří jsou členy akademické obce fakulty, pak musí mít vědeckou hodnost, neboť u nich se předpokládá, že vědeckou hodnost mají (odborní asistenti). U významných odborníků mimo akademickou obec fakulty se vědecká hodnost nevyžaduje, což umožní, aby členy komisí mohli být významní odborníci z praxe (např. soudci, státní zástupci, advokáti, notáři apod.).

K bodu 32 (§ 71 odst. 2)

Ustanovení se uvádí do souladu s praxí, neboť nejprve děkan jmenuje předsedu konkrétní komise pro státní doktorskou zkoušku a následně na jeho návrh ostatní členy komise. Garant se k tomuto návrhu nevyjadřuje.

V praxi vždy nedochází ke jmenování předsedy a členů komise 4 týdny před termínem státní doktorské zkoušky, proto se navrhuje lhůtu zkrátit na polovinu.

K bodu 33 (čl. 71 odst. 3)

Odstavec 3 se zrušuje z důvodu přesunu jeho obsahu do nového odstavce 1.

K bodu 34 (čl. 72 odst. 2)

Jde o opravu zřejmé chyby, neboť ustanovení pojednává o průběhu státní doktorské zkoušky, a nikoliv o obhajobě disertační práce.

Dále se upřesňuje, že v průběhu zkoušky musí být vždy přítomen externista. Tak tomu bude vždy u tříčlenných komisí, ale u pětičlenných a vícečlenných komisí by bylo možné zkoušku konat i bez externisty, což není žádoucí.

K bodu 35 (čl. 73 odst. 2)

Není důvod, aby školitel a student informovali vedoucího katedry, na které je student zařazen, o průběhu zpracování disertační práce. Disertační práci zpracovává student pod vedením školitele a plnění individuálního studijního plánu projednává a schvaluje oborová rada.

K bodu 36 (čl. 75 odst. 1)

Počet odevzdávaných výtisků disertační práce v listinné podobě se zvyšuje ze 4 na 5. Důvodem je skutečnost, že 4 výtisky nepostačují, neboť 1 výtisk musí zůstat na studijním oddělení a následně se předává knihovně, 2 výtisky obdrží oponenti, 1 výtisk školitel a 1 výtisk předseda komise pro obhajobu disertační práce (k provedení úkonů podle čl. 79 odst. 3).

K bodu 37 (čl. 77 odst. 2)

Navrhuje se, aby o předběžnou rozpravu mohl požádat buď student, nebo školitel. Není důvodné, aby žádat mohl i vedoucí katedry, na kterou je student zařazen. Student studuje pod vedením školitele, a proto by měl mimo studenta právo požádat o malou obhajobu jen on.

K bodu 38 (čl. 77 odst. 3)

Termín předběžné obhajoby by měl stanovovat garant programu, nikoliv vedoucí katedry. Změna se navrhuje s účinností od akademického roku 2019/2020, když již budou akreditovány nové doktorské studijní programy.

K bodu 39 (čl. 77 odst. 4)

Vyžadovat posouzení práce by měl garant programu, nikoliv vedoucí katedry. Garant může požádat jiného akademického pracovníka fakulty nebo odborníka, který není členem akademické obce fakulty. Není nutné nadbytečně uvádět, že může jít o jiného člena katedry, když ten je členem akademické obce fakulty. Změna se navrhuje s účinností od akademického roku 2019/2020, když již budou akreditovány nové doktorské studijní programy.

K bodu 40 (čl. 77 odst. 5)

Zápis studijnímu oddělení by měl předkládat garant, nikoliv vedoucí katedry. Změna se navrhuje s účinností od akademického roku 2019/2020, když již budou akreditovány nové doktorské studijní programy.

K bodu 41 (čl. 78 odst. 2 písm. b))

Změna je činěna v důsledku změny čl. 75 odst. 1.

K bodu 42 (čl. 79 odst. 2)

Součinnost garanta při předávání disertační práce předsedovi komise pro obhajobu disertační práce není třeba.

K bodu 43 (čl. 79 odst. 5)

Ustanovení se uvádí do souladu s čl. 11 odst. 15 Studijního a zkušebního řádu UK, který stanovuje lhůtu nejméně 2 týdny.

K bodu 44 (čl. 80 odst. 1)

U zkušební komise pro obhajobu disertační práce se nově upravuje jmenování jejích členů tak, aby byl zřejmý rozdíl mezi tzv. obecným jmenováním a jmenováním předsedou nebo členem konkrétní komise. Shodná úprava se navrhuje i pro komisi pro první a druhou část státní závěrečné zkoušky, pro komisi pro třetí a čtvrtou část závěrečné zkoušky v magisterském studijním programu, pro komisi pro státní rigorózní zkoušku a pro komisi pro státní doktorskou zkoušku.

V odstavci 1 je upraveno obecné jmenování členem komise. Bez schválení vědeckou radou mohou být jmenováni profesori, mimořádní profesori a docenti. Naopak

odborníci musejí být před jmenováním schválení vědeckou radou. Oproti magisterskému programu je zdůrazněno, že musí jít o významné odborníky. Významní odborníci, kteří jsou členy akademické obce fakulty, pak musí mít vědeckou hodnost, neboť u nich se předpokládá, že vědeckou hodnost mají (odborní asistenti). U významných odborníků mimo akademickou obec fakulty se vědecká hodnost nevyžaduje, což umožní, aby členy komisí mohli být významní odborníci z praxe (např. soudci, státní zástupci, advokáti, notáři apod.).

K bodu 45 (čl. 80 odst. 2)

U jmenování konkrétní komise pro obhajobu disertační práce musí být předsedou jmenován profesor. Výjimečně lze jmenovat i docenta (např. v případě, kdy není k dispozici profesor). V ostatním se ustanovení sjednocuje s úpravou komise pro státní doktorskou zkoušku.

K bodu 46 (čl. 80 odst. 4)

S ohledem na novou úpravu jmenování členů komise pro obhajobu disertační práce se ruší odstavce 4, který je v modifikované podobě nově upraven v odstavci 2 větě první. Schvalování docentů jako předsedů těchto komisí vědeckou radou se opouští.

K bodu 47 (čl. 82 odst. 3)

Obdobně jako v případě diplomových (čl. 46 odst. 1) a rigorózních prací (čl. 8 odst. 1 Pravidel pro organizaci státní rigorózní zkoušky na PF UK) se upravuje lhůta pro vypracování posudků oponentů a školitele.

K bodu 48 (čl. 82 odst. 5)

Lhůta, kdy musí být studentovi k dispozici posudky, se sjednocuje s diplomovými pracemi (čl. 46 odst. 2) a rigorózními pracemi (čl. 8 odst. 2 Pravidel pro organizaci státní rigorózní zkoušky na PF UK).

Změna Pravidel pro organizaci státní rigorózní zkoušky na PF UK

K bodu 1 (čl. 6 odst. 2 a 3)

Ustanovení o jazyku rigorózní práce se upravuje obdobně jako ustanovení o jazyku diplomové práce a disertační práce v Pravidlech pro organizaci studia na PF UK (čl. 45 a čl. 76). Osobou, která bude dávat uchazeči souhlas s tím, že může psát rigorózní práci v jiném jazyce je ten, kdo posuzuje název a základní osnovu rigorózní práce podle čl. 3 odst. 6 Rigorózního řádu Univerzity Karlovy.

Je totiž žádoucí, aby uchazeč mohl psát rigorózní práci v jiném než českém jazyce, pokud o to v přihlášce ke státní rigorózní zkoušce požádá.

K bodu 2 (čl. 7)

Ustanovení o komisi pro státní rigorózní zkoušku se upravuje obdobně jako ustanovení o komisích pro části státní závěrečné zkoušky a komisi pro státní doktorskou zkoušku v Pravidlech pro organizaci studia na PF UK (čl. 33, 50 a 71 POS PF UK).

U zkušební komise pro státní rigorózní zkoušku se nově upravuje jmenování jejích členů tak, aby byl zřejmý rozdíl mezi tzv. obecným jmenováním a jmenováním předsedou nebo členem konkrétní komise. Shodná úprava se navrhuje i pro komise pro první a druhou část státní závěrečné zkoušky, pro komise pro třetí a čtvrtou část závěrečné zkoušky v magisterském studijním programu, pro komisi pro státní doktorskou zkoušku a pro komisi pro obhajobu disertační práce.

V odstavci 1 je upraveno obecné jmenování členem komise. Bez schválení vědeckou radou mohou být jmenováni profesori, mimořádní profesori a docenti. Naopak odborníci musejí být před jmenováním schválení vědeckou radou. Oproti magisterskému programu je zdůrazněno, že musí jít o významné odborníky. Významní odborníci, kteří jsou členy akademické obce fakulty, pak musí mít vědeckou hodnost, neboť u nich se předpokládá, že vědeckou hodnost mají (odborní asistenti). U významných odborníků mimo akademickou obec fakulty se vědecká hodnost nevyžaduje, což umožní, aby členy komisí mohli být významní odborníci z praxe (např. soudci, státní zástupci, advokáti, notáři apod.).

Ustanovení týkající se posudků a vyjádření a průběhu státní rigorózní zkoušky se přesouvají do samostatných článků (čl. 8 a 8a).

K bodu 3 (čl. 8 odst. 1)

Jde o dosavadní ustanovení čl. 7 odst. 3, které systematicky patří do ustanovení upravující posudek a vyjádření.

Nově se doplňuje požadavek, aby oponent byl alespoň absolventem magisterského studijního programu, neboť je nezbytné, aby oponent měl alespoň stejný titul jako uchazeč. V praxi je však žádoucí, aby oponent měl titul vyšší než uchazeč.

K bodu 4 (čl. 8 odst. 2)

Legislativně technická změna související s přečíslováním odstavců.

K bodu 5 (čl. 8a)

Do nového čl. 8a jsou soustředěna ustanovení, která se týkají průběhu státní rigorózní zkoušky, a to stávající čl. 7 odst. 1 věta druhá, čl. 7 odst. 3 věta poslední a čl. 7 odst. 4. K jejich věcné změně nedochází.

Změna Statutu PF UK

K čl. I (čl. 30 odst. 1)

Ustanovení se uvádí do souladu s nařízením vlády č. 274/2017 Sb., o standardech pro akreditace ve vysokém školství, podle kterého může být garantem magisterského nebo doktorského studijního programu profesor nebo docent. Není možné vnitřní předpisem tento okruh osob zužovat.

Nicméně vnitřní předpis nově upraví, že děkan by jako garanta měl navrhnout zpravidla profesora. Docent by tak měl být jako garant navržen ve výjimečných případech, zejména, není-li možné navrhnout jako garanta profesora.